

KÉPES SZAKKÖZLÖNY

A VADÁSZAT, LÖVÉSZELET, HALÁSZAT ES HALTENYÉSZTÉS KÖRÉBŐL

Szerkesztik: Gróf ZICHY IMRE és MERZSEY GYÖRGY.

Előfizetési ára: egész évre 5 frt, fél évre 2 frt 70 kr. Megjelenik minden hó 1-én, 10-én és 20-án.

Levelek a „Vadász-újság” szerkesztőségének, **előfizetések** a kiadóhivatalnak Budapestre, fürdőutca 4. sz. a. címzendők.

Lapunkra igényt tartó azon szives olvasóink, kik még be nem küldték az előfizetést, sziveskedjenek azt mennél előbb hozzánk juttatni, hogy az elmaradott számok elküldése is lehető legyen és hogy az elküldés fennakadást ne szenvedjen.

A „Vadász-Ujság” előfizetési ára: félévre 2 frt 70 kr., egész évre 5 frt.

T. gyűjtőinknek minden 5 előfizető után tiszteletpéldányt adunk.

A vadászati ügy barátait ismételten és tisztelettel kérjük, hogy lapunk terjeszthetése végett sziveskedjenek beküldeni hozzánk összes vadász ismerőseik névsorát, hogy mennél több helyre küldhessük mutatványszámainkat.

Kérünk azonkívül lapunk számára való közleményeket s vadászati híreket.

Tisztelettel
báró Mednyánszky Árpád
és Egerszeghy Sándor,
kiadó-tulajdonosok.

Ragadozó vadainkról.

II.

Tagadhatlan, hogy a fegyver- és vadászati adók kivételével óta országsszerte szaporodnak a duvadak és ennek következtében a panaszok annyira gyakoriak már ma, hogy azok megszüntetése végett előbb-utóbb is hathatós intézkedések megtételére fog kényszerülni a képviselőház és a megyei hatóságok.

Lapunknak mindenestire feladatai közé tartozik, a ragadozók ellen hozandó és a mondottak folytán bizton várható intézkedések megállapítása e ött szakértői javaslatokat közölni.

A kérdéses ügy, vadászati és közgazdasági szempontból annyira fontos, hogy hisszük, miszerint e dolgot megvitatni, illetőleg javaslati közleményeket lapunk számára beküldeni, szivesen fog minden oly ügybarát, ki magát ismeretei és gyakorlat által gozdagított tapasztalatai folytán hivatva érzi a ragadozók irtására való intézkedések megállapításához hozzászólni.

Ezen intézkedéseknek a közel jövőben való várhatását igazolni látszik azon körülmény is, hogy néhány nap előtt az országgyűlésen Szalay Imre függetlenségi párti képviselőnek a fegyveradó eltörölése és a vadászati adó leszállítása mellett tartott beszéde után az általa ajánlott javaslatnak bizottság elé való terjesztését a ház csak 6 szótöbbséggel vetette el.

Évtizedek előtt, sőt még régebben, a ragadozók irtására hatásosabb intézkedések történtek. Ugy látszik, hogy e dolog horderejét a régebbi időkben jobban ismerték mint ma, midőn a duvadak kártételeit kimutató és úgy szólván naponta érkező számos hírek daczára sem történik a baj gyökeres orvoslására vezető intézkedés.

A 30-as és 40-es években országsszerte szorgalmasan üzték a ragadozók irtását. Egy időben az állam is támogatta a közönséget, a mennyiben pénz-jutalmat tűzött ki a kártékonyabb duvadak elejtésére.

A ragadozók irtását már a 17-ik és 18-ik században is gonddal üzték. Ez időkben igen sok helyen bizonyos számú szörmés és tollas ragadozó irtására kötelezték a jobbágyokat, kik azután az elpusztított vadnak mennyiségét azok szárnyai, fejei vagy bundáival igazolták. Az ily módon való irtást Erdélyben folytatták legtovább.

Erdély némely vidékén mai napig is azzal buzdítják a vadászokat, hogy 3—4 falu szövetségve 10—15 frt. jutalmat is fizet a határban pusztító egy-egy kártékonyabb vadnak elejtéséért.

Ezen és sok más hasonló tények azt igazolják, hogy a ragadozók irtására szolgáló hathatósabb dolgok kivételét nem a nép közönye, hanem a szakértelemmel párosult vezetés hiánya okozza.

Vadászati szaktekintélyeink kötelességet mulasztottak, midőn nem sürgették a kormányt és nem terjesztettek fel czélszerű javaslatokat.

A ragadozók irtását minden megyében elrendelni és a kártékonyabb duvadak elejtését jutalmazni mindenesetre a kormány feladata. — Hogy azonban az ilyen költséges és fáradságos intézkedések kellő eredményre vezessenek, ahhoz a kormányközlegeken kívül szakemberek közreműködése is szükséges.

Hisszük, hogy a magas kormány nem fog késni az általa bizonyára helyeselt irtási módok megállapításával és végrehajtásával, ennél fogva szerény lapunk sem fogja elmulasztani az általunk czélszerűeknek vélt javaslatok közlését.

Mindenek előtt felemlítésre méltónak tartjuk, hogy véleményünk szerint a ragadozók irtására irányuló jelenlegi hiányos intézkedéseink főhibája abban rejlik, hogy e fontos ügy előmozdítására nemzetközi egyezményeket eddig nem létesítettünk.

Az irtásra irányult fáradságunk sikerét mi sem csökkentheti inkább, mint ha a szomszéd államterületen hasonló intézkedések nem történnek, ennél fogva a ragadozók pusztítására szolgáló nemzetközi azaz egyöntetű és kölcsönös kötelezettségek létesítése előtt kevésbé lehet czélszerű a kártékony duvadak elejtésére nagyobb jutalmakat kitűzni.

Gróf Kreith Béla.

TÁRCZA.

Egy róka emlékiratai.

— Bérczy Károly rajzaiból. —

(Folytatás.)

Egy ízben szinte hajnallott már s én siker nélkül visszatértem, pár száz lépésnyire az utolsó háztól éppen a hamleti monologot: „enni vagy nem enni, kérdések kérdése;“ forgattam magamban: midőn ennek: „egy éles ka-

kasszó lón a megfejtése.“ Rögtön felismertem benne a nagy pirosarjú hangját s visszatekintve ott láttam ő kelmét a sövény kiálló karóján, a mint a hajnalt hirdette és talán nekem is gunyosan szerencsés utat kívánt. Látásán egy eszme villant fel agyamban, melynek kivételére a következő hajnalt választám.

A nap részint nyomorú egerészettel, részint fiaim látogatásával mult el, (családi viszonyaimról később bővebben szólандok), a szomszéd falukból sűrűen hallzott ki az ünnepi harangszó s én tapasztalásból tudtam, hogy ilyenkor nem fenyeget veszély. Este egy pajtásomhoz rándultam át s fogpiszkálás közben léhán dicsekedtem neki, mily pompás, kövér és ostoba kácsára tettem én szert a mult éjjel. Rögtön kérdé, hol? s én a falu végét jelöltem ki neki, hol egy tavaeska közelében, mit sem gyanítva alusza éjente az igazak álmát egy egész falka kácsa — kértem azonban komám, ne éljen vissza felfedezésemmel. Mondá, hogy eszébe sincs ezt tenni, úgy is torkig van jóllakva; pedig láttam, hogy a hír hallásakor szinte folyt a nyála. Célomat elértem, mint a „baisse“-re spekuláló bankár; tudtam, hogy ő fellármázza majd a falu tulsó végét kacsázó működésével s addig a másik végén leszáll ágiója az én kaka-somnak, mely a kuvaszokat oly gyakran ellenem ébreszté már.

Minden úgy történt; az ebbakterek figyelme a falu túlvégére lón irányozva, az én három kuvaszom csak álmosan dörmögött s talán azt gondolta, hadd ugasson már más is — részemről megkísérhettem volna az udvarba hatolást, de az előre kicsinált terv oly szépen állott előttem,

A vadászati törvény.

(Szentelést nyert 1872. február. 20 án.)

I. FEJEZET.**A vadászati jogról.**

1. §. A vadászati jog a földtulajdonjognak elválaszthatlan tartozéka.

2. §. Saját földbirtokán a tulajdonos, vagy az, a kinek az jogot vagy engedélyt adott, a vadászatot ezen törvényben meghatározott korlátok között szabadon gyakorolhatja, ha az:

1) egy tagban vagy összefüggésben álló részekben legalább 100 holdra terjed, holdját 1600 □ ölével számítva, habár több határban fekszik, vagy utak, vasutak, csatornák, folyók vagy patakok által hasítottak is; vagy ha a földbirtok

2) száz holdnál kisebb ugyan, de kertileg műveltetik és kerítéssel vagy árkolattal el van zárva, belső telket, szőlőt vagy szigetet képez.

Ha az iránt, hogy valamely terület ezen §. 2-ik pontjában körülírt területek közé tartozik-e vagy nem, vitás kérdés támad, a felett első sorban a járás közigazgatási szolgabírája és felelővel utján az illető megye alispánja határoz: fennmaradván a magát sértettnek érző fél számára a törvény rendes útja.

3. §. A 2-ik §. alá nem tartozó földbirtokon a vadászat mikénti gyakorolhatása fölött az egy határbeli földbirtokosok többsége határoz.

Ez esetben az évi tiszta jövedelem a tulajdonosokat földbirtokuk terjedelméhez mért arányban illeti. A közös tulajdonra eső részlet azon kules szerint lesz felosztandó, mely a tulajdonjogra, vagy a közös földbirtok más jövedelmeire arányul szolgál. Ha az arány ily módon sem lenne megállapítható, az egész jövedelem a községet illeti. Ha több kisebb birtokos birtokával egyesül, és így az egyesített birtok egy tagban legalább 100—1600 □ öllel számított holdra terjed, vadászati jogát azon szabadon gyakorolhatja.

Ha valamely külön vadászterületet képező nagyobb erdőterület által egy vagy több más birtokosnak 1600 □ öllel számított 100 holdnál kisebb terjedelmű birtoka kö-

gáról, a minket üldöző emberfaj türhetlen zsarnoki önkényéről, a velünk egy képre alkotott farkasok, hiúzok, nyusztok, menyétek s több efféle veszedelmes proletárnép kommunistikus irányáról s e társadalmi bajok orvoslásáról üdvös elmélkedésekbe merültem s az álmatlan éj és bő lunch után kis siestára éreztem kedvet.

gáról, a minket üldöző emberfaj türhetlen zsarnoki önkényéről, a velünk egy képre alkotott farkasok, hiúzok, nyusztok, menyétek s több efféle veszedelmes proletárnép kommunistikus irányáról s e társadalmi bajok orvoslásáról üdvös elmélkedésekbe merültem s az álmatlan éj és bő lunch után kis siestára éreztem kedvet.

gáról, a minket üldöző emberfaj türhetlen zsarnoki önkényéről, a velünk egy képre alkotott farkasok, hiúzok, nyusztok, menyétek s több efféle veszedelmes proletárnép kommunistikus irányáról s e társadalmi bajok orvoslásáról üdvös elmélkedésekbe merültem s az álmatlan éj és bő lunch után kis siestára éreztem kedvet.

gáról, a minket üldöző emberfaj türhetlen zsarnoki önkényéről, a velünk egy képre alkotott farkasok, hiúzok, nyusztok, menyétek s több efféle veszedelmes proletárnép kommunistikus irányáról s e társadalmi bajok orvoslásáról üdvös elmélkedésekbe merültem s az álmatlan éj és bő lunch után kis siestára éreztem kedvet.

rülvétetik, az ilykép elszigetelt birtok tulajdonosa a vadászati jogot az azt környező vadászterület birtokosának vagy haszonbérelőjének haszonbérbe adni, ez viszont haszonbérbe venni köteles.

A barátságos egyezség létre nem jötte esetére a rendes bíróság határoz.

4. §. Azon községekben, hol a birtokszabályozás és az urbéri elkülönzés még nem eszközöltetett, a vadászati jog a közös legelőkön, erdőekben és nádasokban a községet; azon erdőekben és nádasokban, melyek a korábbi földesur tulajdonát képezik, habár a volt urbéreseket illető faizási vagy egyéb szolgálomakkal vannak terhelve, kizárólag a volt földesurat; irtványokon, udvartelki bérfizetés mellett birt (curialis és censualis) és egyéb urbéri természetű tartozásokkal terhelt ingatlanokon pedig, a törvényhozásnak az ily természetű viszonyok iránti további intézkedéseig, a jelenlegi birtokosokat illeti.

5. §. Azon községekben, hol a birtokszabályozás és az urbéri elkülönzés megtörtént, és a korábbi földesur a vadászati jogot a volt urbéresnek tulajdonában magának jövőre is fentartotta, az ily kikötés érvényét veszti.

A volt urbéresnek azonban kötelesek, ha a földesur a vadászati jog fentartásaért akár ingatlanban, akár más módon bármi árt adott, ezen szolgálmat azon szabályok szerint megváltani, a melyek az urbéri természetű szolgálományok megváltására külön törvény által megállapítottak.

6. §. A haszonbérő a vadászati jog gyakorlásában csak ezen és az 1840. IX. mezei rendőrségi törvény határozatai által korlátozható; köteles azonban mindazon kárért teljes elégtételt szolgáltatni, melyet a vetésekben, ültetvényekben vagy más gazdasági vagy erdészeti tárgyakon maga tett, vagy azok, kiknek a vadászatot megengedte, okoztak.

II. FEJEZET.**A vadak által tett károk megtérítéséről.**

7. §. A fővadak (szarvas, dämvad és vaddisznó) által vetésekben, ültetvényekben, vagy más gazdasági és erdészeti tárgyakban okozott minden kárért azon birtokos vagy haszonbérő, kinek vadászterületén az említett fővad tenyész, teljes kárpótlással tartozik.

E végre megkivántatik, hogy a kár a hatóságnak a kár elkövésétől számítandó 8 nap alatt fölvehetés czéljából bejelentessék.

8. §. Azon birtokos vagy haszonbérlő, a ki a szomszéd területén tenyésző fővad lelőhetési jogot magának fenntartotta, kárpótlást nem követelhet.

9. §. Ragadozó vagy kártékony állatok (III. Fejezet, 15. §.) által tett károk — mivel ezek a birtokos által bármikor elpusztíthatók — meg nem téríttetnek.

III. FEJEZET.

A vadászati tilalmokról.

10. §. Az általános vadászati tilalom tart február 1-től aug. 15-kéig.

Ettől eltérőleg tilos a vadászat:

a) szarvas bikákra október 15-től, dämuvad bikákra november 15-től július 1-ig;

b) szarvas, dämuvad és öztehénre febr. 1-től október 15-kéig.

c) őzbakra január 15-től april 1-jéig;

d) zergékre november 15-től július 1-jéig;

e) a fajdkakasra június 1-től márczius 1-jéig; jérezékre pedig minden időben;

f) foglyokra január 1-től, fáczánokra és tuzokokra febr. 1-től aug. 15-kéig;

g) minden más madárra, 13. és 14. §§-okban meghatározott kivételekkel, február 1-től aug. végeig, azon hozzáadással, hogy a fennkített időszak alatt sem a vadak fiait elfogni, sem a madarak fészkeit szándékosan érinteni vagy tojásaikat elszedni nem szabad, kivételvén ez alól azon tulajdonosok vagy bérlők, kik e tojást ép a vad tenyésztése czéljából szedetik.

11. §. Tilalmi időszakban az első 8 napot kivéve vadat általában, vagy ha a tilalom csak némely vadra vonatkozik, ilyet árulni, venni, vagy nyilvános helyiségekben étlapra jegyezni nem szabad.

(Folytatása köv.)

Erdőszeti naptár december hóra.

Erdőhasználat. A szálas erdőkből, kivéven a hegy-ségeket, a vágás erélyesen űzetik. Ha kemény fagy áll be, akkor az éger lápok vágását is meg lehet kezdeni. A lanka erdők is vágatnak. Most van az épületfa-vágásnak legjobb ideje, azért különösen igyekezni kell a nehezebb épületi és szerszámfa u. m. gerendelyek, ramaszok stb. vágásaival sietni, hogy alkalmas időben szánuton ki lehessen az erdőből hordani. A rözsefa csak tavasszal köttetik nyalábokba. Zsindely- és donga-készítés a fagyok miatt szünetel.

Fa-szállítás. A szánut kedvező a nehezebb épületi fák és a tűzifa kihordására. A hegyes erdőkből a nyáron vágott hasábfá a vágásokból gyalogszánon az uszapatakhöz hordatik. A facsusztatás az ergetyűkön bevégeztetik. Fagyott talajon a lápos és lanka erdőkből is szorgalmasan szállítatik a fa.

Értés. Lúcz- és erdei fenyőtobozok még mindig töretnek. A magpírkálás fűtött szobákban vagy mag-aszalókban szorgalmasan végeztetik. Ha szükséges, még kőrismagot is lehet szedni.

Erdővédelem. A fa-fuvarosokra és favágókra, kiknek sok alkalmuk van a falopásra, szigoruan kell ügyelni. Miután a fővad az értékekben nagy károkat okozhat, szükségessé számára elég tápról gondoskodni s e czélból ugynevezett tápgeszteket — nyár- és fűzfákat ejteni. A plánta térecseket a nyulak ellen védeni kell. A nép szegény osztályát a hideg által kényszerített falopástól az által kell visszatartani, hogy ág- és hulladékfát olcsó áron adunk neki. A kártékony rovarokra nézve mint januáriusban kell eljárni.

Magérés. A fehér akác (Robinia pseudoacacia) magja csak ezen hónapban érik meg tökéletesen.

Vadászati műszavak.

Cselvért, (Schild,) zöld gallyas abroncs vagy vásznon felöltő, némely ovatos vad meglopására való. *Cselvértézni*: (anschilden.)

Csiga, (Troll,) a vont cső rovatának fordulása.

Czélfegyver, (Standbüchse,) lövöldében vagy nagy vadakra használt golyófegyver, irányzékkal ellátva.

használva kitortem a csalitból és mint kinek bőrében jár a dolog, széleseben egy nem távoli nádas felé vettem utamat.

Hiába! Egy ostorász s egy vén kutya (jól ismerem még a hangját is s nincs forróbb vágyam, mint orrát elharaphatni) megpillantott. A vén kutya bősziúten nyaffantva iramodott utánam, az ostorász „tally ho“!-t ordított, hogy túl a Dunán is meghallhatták; a második és a falkár a többi kutyát nyomomra akarta terelni s jól megszabdalt közülk néhányat, míg a falkát az általam alkotott circulus vitiosusból ki bírta verni.

Ez alatt én előnyt nyertem, annál inkább, mert a nádas elérve, itt a vén kopónak egy fordulattal cselv vetnem s szép szerével kisurrannom sikerült. A nádasnál a többi falka az előcsahossal egyesült s az egész had oly távol maradt mögöttem, hogy hangjokat már-már alig hallám. De azért még nem volt megmentve farkam. Nyílt tér jobbra balra s míg látnak, orrukra nincs szükségük. A vaspálya töltése hosszant nyúlt el előttem, ez volt minden reményem. Gyorsn át tehat ezen — de óh veszedelem! itt ismét a Duna zárta el utamat. A végszorongás és halálfelelem találékonnyá tesz — egy csövekhez kötött csolnakot pillantok meg — vagy ez lesz menhelyem, vagy ütött végóram! A parton egy darabig felfutok, aztán be a sekélyes parti vízbe, hol a kutyák nyomomat vesztik; le a víz mentében a csolnakig, s be ennek mentő kebelébe, meghúzván itt magamat egy csomó kötél megé a ladik felhajló orrában.

Es úgy tettem, mint ezt sebes futtomban kigondolám

s épen mire a csolnak orrába befurakodtam, merültek fel a kutyák a töltés láthatárán, honnan a partig nyomon is maradtak a gonoszok, de a ponton — hol én a vízbe mentem, megzavarodtak s tévúton haladtak felfelé végtelen örömmre!

Kopóchorus, biztatás, szidás, lódobogás, veres kabát, minden rém elenyészett már s én a csolnak orrában még mindig nem moccsantam meg, hol pedig olyformán éreztem magam, mint a kannibálok valamelyikének szűk eszmarorra szorult tyúkszemes lábujja. De mit gondoltam én ezzel, csakhogy kifoghattam a bérencz árulókon s kivált a vén előcsahoson.

Most már mentve hittem magam, pedig csak ekkor következett a váratlan csapás — deportáció.

Két ember jött le hirtelen a töltésről; az egyik a kormányhoz ült s lábait az alacsony ülésen hátra dugva, eszmasarkával oly közel állt orromhoz, hogy ijedtemben majd hozzá kaptam; a másik hajós pedig a csolnakot a czövekről eloldva, csákyázni, aztán evezni kezdett.

Viznek tehát s akaratom és akaratom ellen — deportálnak, ha t. i. nem veszik észre az ingyen-passagert, ki ez esetben a fuvar bőrrel fizeti meg.

Gondolieróim nézték, látták messziről zaklatásomat s mint mondák, nagyon szerették volna tudni, hova vehette magát a ravasz (már mint én; ravasz! ugyan úgy-e? mert nem hagytam magam széttépni? óh emberek!) Hogy én azonban e részben kíváncsiságukat épen nem valék hajlandó kielégíteni, könnyen képzelhető.

A vizen lefelé gyorsan haladván, végre szárazhoz ér-

Eresztékszij, (Pirschgangriemen,) melyen a vezetőb nyomoz.

Farkasverem, (Wolfsgrube,) kútszerű mély gödör, közepéből pózna nyúlik ki s az ennek végéhez kötött kosárba lúd, kácsa vagy bárány van helyezve, a gödör a pózna körül náddal, gazzal, falevéllal könnyedén fedve. Más készületű: fűz vagy nádkerítés keskeny nyílással, előtte közvetlenül mély gödör, túl ezen bárány van kipányvázva, mely éjjel egyre anyját rijja s a farkast a verembe csalja.

Ficzkó, (Laufkugel,) kisebb golyó, melyből kettő három megy a csőbe.

Fojtás, (Propf,) mellyel a fegyverbe tett lőport szoritják le.

Fűzér (hibásan czorka, kupli,) szij vagy zsineg, melyre a kopók, vadászatra vitelkor fűzetnek.

Gerely, (Schweinsfeder,) (8—9 uj hosszú, tőrídomu, hegyes kétélű kés, mintegy 5 láb hosszú erős nyélre alkalmazva és szijakkal ellátva; a vaddisznó leszúrására.

Golyóminta (Kugelform,) kisebb vagy nagyobb golyó öntésére.

Golyóvonarcs, (Kugelzieher,) mellyel a csőben levő golyó kivehető.

Göbecs vagy *serét*, (Schrot;) kásagöbecs — (Dunst;) szalonka-, ruca-, nyúlgöbecs stb.

Irányzék, (Visir,) vont csőre alkalmazott lemez — s ennek rovata, mely az irányzást könnyíti: rés, (Absehen.)

Kelep, (Klappe,) a szalonka- s más hajtóvadászatoknál használt faeszköz.

Kereplye, (székely szó) (Schneeschuh,) erős madzaggal átkötözött s a lábhoz erősített abroncs, mellyel a székelyek a havasokon biztosan járnak.

Körömvias, vagy *sasköröm*, (Raumer,) fojtást kihúzó készület a vessző végén.

Gyútics, *kupacs*, (Kapsel.) Kupacstartó, (Kapselhalter.)

Légy, (Korn, Mücke;) egész légy, (voller Korn,)

Megvetni a hálót — fogásra felállítani.

Öböl, (Caliber,) a csőszáj benső átmérője.

Ölerő, (Brand,) a sebes lőfegyvernek a vadat halálosan sebző éles hordereje.

Porzsák, (Pulversack,) a cső azon része, hol a töltés fekszik.

Posta, (Posten,) kisebb golyó, melyből négy öt megy egy töltésre.

Rémzsineg, (Federlappen,) vad feltartóztatása és elkerítése végetti zsineg, reá kötött lúdszárnyal, tollakkal, rongyokkal stb.

Szatyma, a göbecs legvastagabb neme.

Tárcsa, (Zielscheibe.)

Tűlök, (Pulverhorn,) lőportartó.

Vas sulyom, horgonyyszerű görbe vas, melyet a törbe hágott nagyobb vad odább vonszol. A vastórt fához kötni azért nem tanácsos, mert a vad, ha a tört elvonszolni nem képes, úgy megfogott lábát vagy farkát elszakítja s menekül.

Vonczalék, (Geschleppe,) dögrész, zsiger stb. melyet földön vagy havon oly célból vonszolnak, hogy bűzén rókát, farkast vagy más dűvadat bizonyos helyre csaljanak.

(Folytatása köv.)

A nyul származása.

A nyul, mely a mózesi törvény szerint tisztátalan, a perzsáknál azon állatok közé tartozik, melyeknek élvezete se megtilta, se megengedve nincs, mert bár lábujjai vannak, nincs hasított patája; mindazáltal húsát a perzsák valószínűleg megvetik. A perzsák tudvalevőleg szenvedélyes vadászok és Alit, a próféta vejét, az első igazi khalifának tartják; Ali előde, Omar azonban nekik a legbrutálisabb guny célzóablaja és egy szalmabábot, mely a nevét viseli, évenként gunyolódás közt az utcán meghurcolnak és végül a törvénytánczra nyilvánosan megégetnek.

Omar a perzsák a nyul fajtája — vagyis inkább a nyul gyanánt tekintik. A perzsák erről a volt teheráni orosz tolmács, Bruun W. szerint a következő mythoszt regélik: Omar egyszer Bagdadban egy mecset előtt ment el, épen midőn Ali a próféta csodatetteiről beszélt és említette, hogy járta meg Mohamed egy fehér kanczán egyetlen éj alatt mind a hét eget és hogy beszélt az istennel. Omar nevetett ezen. Ali észrevette ezt, de egy szót se szólt, hanem

tünk. Embereim a part fövényére lökték ki a ladik felét, aztán eltávoztak. Itt volt a menekülés pillanata. Midőn a csolnakkal játszó habok locsogásán kívül egyéb nesz nem hallatszott, ovatosan dugtam elő orromat s lassanként egész fejemet. Egy erdő sárgazöld lombjai integettek felém. Semmi élő lény nem volt látható. Most vagy soha! Egy szökéssel kün valék a csolnaktól s egy másodikkal benn az erdőben.

Bevártam az éjet s ekkor tájékozó kémszemlére indultam. Iszonyú felfedezés! szigetre szorultam, még pedig egy rókátlan, tyúktalan, majdnem verébtelen szigetre!

Ha a Duna tulpartjára tesznek át, nem lett volna lehetlen — diplomatának, ügyvédnek vagy uzorásnak adva ki magamat, a lánczvidon ismét visszakerülnöm, de szigetről miként meneküljek?

Mert meg kell jegyezmem, hogy úszni — legalább ily nagy folyón át — nem merek, miután a víztől különösen irtózom. E víziszonyt én részint írói hivatásom elvitázhatlau jelül tekintem, részint ama körülménynek tulajdonítom, hogy egy hónapos ártatlan kölyök koromban, anyám (mint ezt nekem szegény később nem egyszer elmondá) szájában vitt tova a fenyegető veszély elől két testvéremmel együtt s egy patakon gázolva át, engem belé talált ejteni a hideg lébe. Életveszély közt eviczkeltem ki a partra akkor, a fürdő emléke eltörülhetlenné vált bennem s az úszás gyakorlására soha sem éreztem többé kedvet.

Mindamellet megkísérlettem már nehányszor az átúszást; de a mint a föld elfogyott lábaim alól s a túlpart

messzinek tünt fel, bátorságom is elfogyott és rögtön visszatértem.

Nem marad tehát egyéb hátra, mint bevárni az időpontot, midőn a tél jégáridat ver a Dunán, melyen aztán kényelmesen átsétálhatok hazámba, a téjjel mézzel folyó földre, hol, ha nem veszélytelen is az élet, de élvezetes, hol, ha kopócsaholás zavarja is a természet szent eszendét, de gágog a lúd, sárog a kácsa s van felerókabarát, kivel a szív megoszthatja élményeit!

Addig is, a boldog multról el-el merengve, az olasz költővel tartok, ki jól mondá: „Nessun maggior dolore, che ricordarsi del tempo felice nella miseria!”

(Folytatása köv.)

Képeinkhez.

A 46-ik oldalon hozott képünk egy amerikai őserdőt ábrázol, minden vadász-képzelmét fölülmuló pompás és változatos helyeivel. Az ily őserdők mélyét is átkutató bátrabb vadászok e veszélyes vállalatát rendesen gazdag zsákmány szokta jutalmazni. A „vadász-szerencse“ című képünk ritka eseményt ábrázol: a suta szarvas által föllökött vadászunk fegyvere azon pillanatban sült el, midőn a hatalmas szarvasbika feje felett átugrik.

megelégedett azzal, hogy a hitelent erősen megnézzze. Omar haza ment. Otthon feleségét az ebéd elkészítésével foglalkozva és pedig épen egy tojáslepény sütésében fáradozva találta. Még látta, a mint a kanállal a folyékony pépet keverte és azután egy fazékba öntötte, — midőn egyszerre elvesztette öntudatát és mikor ismét magához tért, egyedül volt egy sivatagon, a forró homokon elterülve. És nemcsak környezete változott meg egészen, de ő maga is egész más volt, vagy jobban mondva más lett, mert egy leánynya változott, a ki meztelenül feküdt a sivatagon.

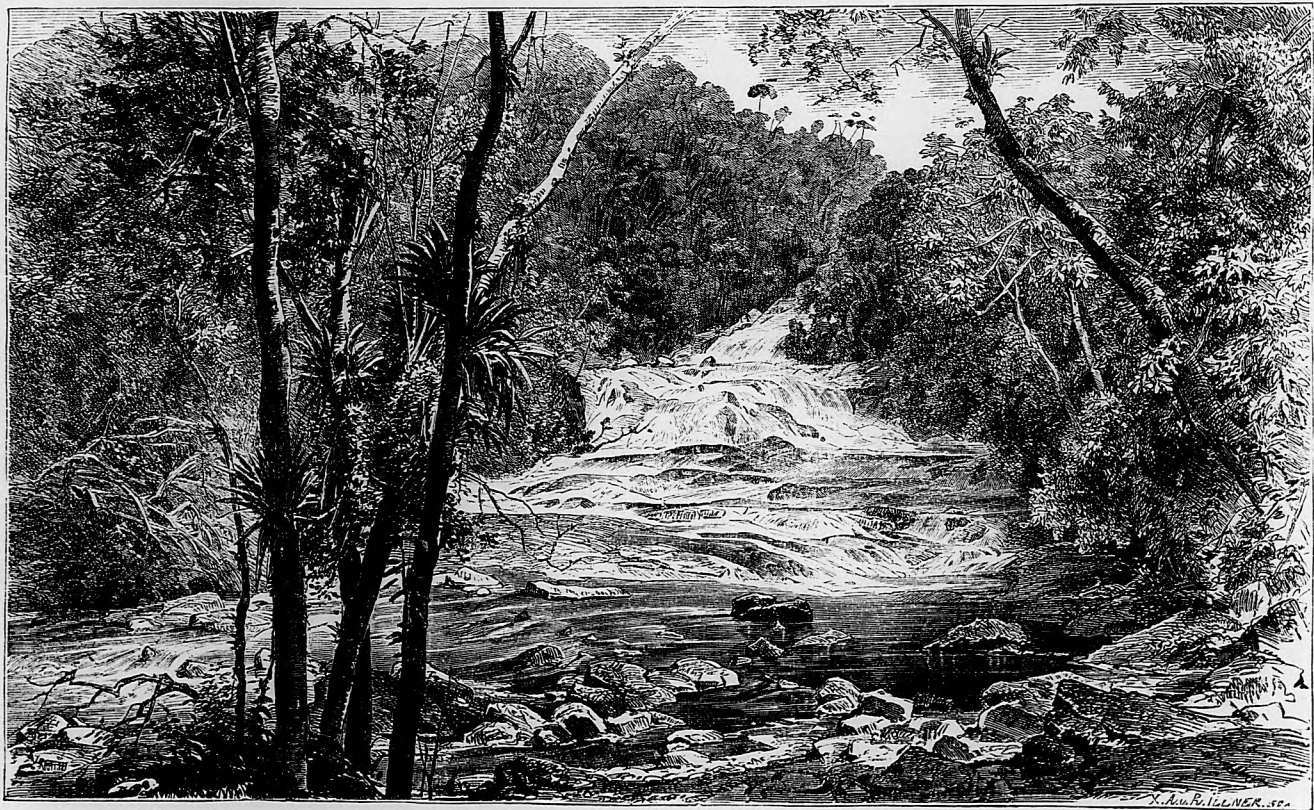
Eleinte Omar mindent álomnak vélt, de folyton növekvő éhsége és szomjusága csakhamar meggyőzte az ellenkezőről. Czelétalan bolyongás közt ment el a nap, Omar már közel volt a kétségbeeséshez, ekkor a távolban egy kis felleg verődött fel és egy hosszunyaku tevén egy beduin közelgett feléje, a ki állatját egyenesen Omar felé irányozta.

A gyermekek azonban, a kiket asszonyává változva, a pusztában szült, nyulakká változtak és tőlük származott az egész nyulfaj.

A trónörökös első vadászata medvékre.

Az „Ellenőr“-nek egy szemtanu a következő érdekes, még eddig nem közölt részleteket írja a trónörökös munkácsi vadászatairól:

A vadászatra tudvalevőleg Schönborn gróf erdeje volt kijelölve Munkács-Szent-Miklós mellett. A trónörökös már d. e. 10 órakor elfoglalta helyét az erdő azon pontján, melyen keresztül a felhajtott medvéknek, minden valószínűség szerint futniok kelle. Kis vadászszékre ült le-

ŐS ERDŐ.

A női alakkal Omar annyi női okosságra is tett szert, hogy a sivatag becsületes fiának feltünő megjelenését magának megmagyarázza, — vagy kielégítette volna a beduint a nő szépsége? Röviden a beduin magával vitte a vélt leányt sátrába és nőül vette. Hét év folyt le azalatt és Omar férjének hét gyermeket szült. Egy nap nagy fájdalom és honvágy lepte meg és megtörve omlott a porba és könyörgött a prófétához, nagybátyjához, segélyért. Ekkor hirtelen — ismét Bagdadban volt neje mellett, a ki még mindig a lepényt sütötte, sőt még a kanalat is kezében tartotta, — Omar azt hitte, hogy az isten megbüntette őt istentelenségért, a mért Ali szavai fölött nevetett.

A hány eget bejárt a próféta egy éj alatt fehér kanczáján, a bűnhődés ugyanannyi évet kellett Omarnak átélnie, és e hét év összesen még sem tartott annyi ideig, a mennyi idő volt ahhoz szükséges, hogy a pép a fazékba ömöljön. „Nagy az isten és Mohamed az ő prófétája!“ mormogta.

várva, hogy a megindult hajtásnak eredménye legyen. Vonásain a legcsekélyebb izgatottság sem volt észlelhető, s daczára az izgatott várakozásnak, olyan türelmet fejtett ki, mely becsületére vált volna a legmegesontosodottabb medveadásznak. Az ismeretes puskaporláz, melyet első esetben alig kerülhet ki valaki, rajta észlelhető nem volt. Szemei egyszerre fölragyogtak; tekintetének irányából a fekhelyéből fölzarvart medve egyenesen a trónörökösnek tartott. A főherczeg a legnagyobb nyugalomban hagyta közeledni az erdő mormogó urát egészen 40 lépésre, folyton figyelvén azonban mozdulataira. Hatalmas szép állat volt. A trónörökös minden léptére figyelt a medvének, mely immár alig volt 15 ölnyire. Most már lőtt a trónörökös. Egy villanás, egy dördülés, melyet csattogva vertek vissza a hegyek, —

a medve fölállt hátsó lábaira, de rögtön hanyatthomlok bukott föl. Hirtelen azonban fölemelkedett újra, megrázta vastag bundáját, s dühvel rontott ellenére. A trónörökös fegyveréből ismét dördült egy lövés, s az ujonnan talált medve fájdalmában és dühében szörnyű ordítással rohant előre. Most már csak 20 lépésnyire volt a trónörököstől. A vadászok kezdtek aggódni s készültek rá, hogy a legutolsó pillanatban segítségül lehessenek. A főherceg azonban mosolyogva intett, határozottan előre lépett s harmadik lövésével úgy keresztül lőtte a medvét, melytől csak 12 lépésnyire volt, hogy az egyetlen hang nélkül, élettelenül esett össze.

Örülve az első vadászat sikerének, a trónörökös oda akart futni elejtett áldozatához, de visszatarták, mert a hajtás most indult meg a legjavában. A hajtók kurjongatásainak zaja mindinkább közeledett, a kutyák ugattak, csaholtak, szükköltek, a vadászok kürtöltek, kiabáltak itt is, ott is, s a más-kor oly ünnepélyesen esőndes erdő zengett most a vadászok zajától. Nehány percz elteltével három medve bukkan elő a bozótból, de a talpasok ravaszul kívül maradtak a lőtávolon, sőt megpillantva a vadászokat, visszadöbrentek, de csakhamar — a mennyire tőlük telt — kedélyes pofát vágva nyugodtan cültek. A jelenet olyan mulatságos volt, hogy a trónörökös a többi vadászokkal együtt fölötte jól mulatott rajta, bár sajnálta, hogy a hatalmas lomposokat nem veheti puszkavégre. Egy másik lövonalból azonban megeresztettek egy ólomgolyót, mely egyik medvének életébe került. Mint ha villanyütés érte volna az agyonlőtt medvének társait, úgy ugrottak föl helyükről s szaladgáltak körül a hullát. Ugyanazon lövonalból másik lövést is küldtek, mire aztán futásnak eredtek. Gyors trappban futott a két medve egyenesen a trónörökös felé. A trónörökös kiszégezte fegyverét, czélt, lőtt, s a medve 130 lépésnyi távolban bukfenchezett egyet, és kimúlt. Valóságos remek volt e lövés, mely épen szívet találta a medvének.

Az első medve, melyet a trónörökös elejtett, három lövést kapott: az elsőt szügyébe, a másodikat mellső talpába s homlokába a harmadikat. A vadászat további folyamában egy hatalmas vadkant ejtett el a trónörökös.

A vadászat kedvező eredményét rögtön tudatták táviratilag a királylyal. A fejedelmi vadászt minden oldalról üdvözölték a sikeres vadászatért. Munkács-Szt.-Miklós lakóinak öröme a trónörökös megígérte, hogy a jövő télben ismét eljő hozzánk medvevadászatra.

— **József főherceg a vadászaton.** József főherceg mult hó 30-án érkezett Kis-Jenőre, s kezdetét vette a vadászat, mely bezárólag december 6-ig tart. Ő fensége a következő vendégeket hozta magával: Miksa bajor kir. herceget, Fehérváry Géza b. államtitkárt, Nyáry Adolf honvédezt és ő fenségének főudvarmesterét, Pongrácz Sándor és Ghiczzy Béla honvédtábornokokat, Horváth János tábornokot, Kováts György és Jelencsik Vince honvédeztredeseket, Bethlen Gábor gr. főispánt, Horváth Alajos magyar államvasuti aligazgatót, Bornemisza Tivadar honvéd-századost, Wenckheim Frigyes grófot, Hauskari Sándor honvéd-őrnagy hadbíró, Jauner Ferencz bécsi udvari színházigazgatót, Ormós Pétert, Arad megye alispánját. E vendégeken kívül meghívtak még: Tabajdy Károly főispán, Ráth Károly budapesti főpol-

gármeister, Teleky Samu gróf honvédszázados, Buch cs. kir. nyugalmazott őrnagy. A december 1-én tartott vadászat eredménye: 1 vaddisznó, 20 nyul és 1 róka.

— **Tilos vadászat.** Kisujszállásról vettük a következő levelet: Tekintetes szerkesztő ur! Bees lapjába van szerencsém a következő közleményt küldeni: Tegnap egész éjjel ónos eső esvén, kora reggel a tanyások, pusztai cselédség, dohányosok seregestől indultak a fagyos havon, különösen a repeztáblákat keresve fel, s rövid pár óra alatt 150-et meghaladó tuzokot vertek agyon, miután szegény állatok szárnyai összefagyván, repülni nem tudtak. Valóban sajnos, hogy a magyar alföld e nemes vadját, mondhatni díszét ily kiméretlenül írják, s e vidéken talán egészen kiirtották. Még egy nevezetes esetről van szerencsém tudósítani. Ugyanis ez őszön a szalonkák feltűnő nagy mennyiségben vonultak itt át, — s bár mi vadászok is mindig szerencsével vadászgattunk e gyönyörű vadra, — de a mit eddig soha sem észleltünk, — csak az én tudtommal 7 darabot hoztak be a vasuti örök és járó-kelő paraszto, a vaspálya vonal mentén fogdosva meg szegényeket, leginkább sebzett szárnyakkal találva őket, a távirida-sodronyba ütközvén reptőkben. Érdekes lett volna jó kutyával végig cserkészni a vaspálya-vonalat, de biz ez későn jutott eszünkbe!

Nyul — fogoly feltűnően kevés van most vidékünkön.

Teljes tisztelettel

Kisujszállás, decz. 12. 1879.

I.... S.

Hasonló hír érkezett Fegyvernekről, hol f. hó 4-ike és 5-ike közt ólmos eső után 68 db. tuzokot pusztítottak el a „Vadas“ és „Wenckheim“ pusztákon.

A vadászatnak ezen brutális nemét minden időben tiltja a vadásztörvény. Ennél fogva a hatóság feladata lesz szigoruan megbüntetni a fentemlített tuzok-vadászatban résztvetteket.

Kiváncsiak vagyunk a dolog kimenetelére, melyről olvasóinkat s azokat, a kiket a dolog illet, értesíteni fogjuk. Szerk.

— **Szebenből írják,** hogy Kresztevics Miló nevű irástudó zöldség-ültetvényes olvasván egy német lapban földije, Miletics Szvetozár szerencsés kiszabadulását, elhatározta, hogy Disznódon lakó rokonait felkeresi és hét országra szóló dáridót csap ez örömnem emlékére. Be is fogta két zöldség-hordó szamarát, saraglyáját telerakta az áldomáshoz szükséges elemőzsiával, u. m. négy hizott liba és egy szerb kappannal. Utnak indult a félméter magas hóban s talán szerencsésen meg is érkezik rendeltetése helyére, ha a cs csik valahogyan le nem térnek a rendes útról s a setétségben egy mellécsapáson jó széles árokhoz nem érnek. Volt ugyan hid az árkon, de a csacsik sehogy sem akartak rá lépni, ennek oka pedig az árokban kandikáló hét nagy ordas volt. A szerb atyafi is amint észrevette a farkasokat, eleresztette a négy libát s közé vágott a csacsiknak, azonban oly szerencsétlenül, hogy a gyors mozdulat által a fakó szekér minden pereputtyostól az árokba fordult maga alá temetve az ijedségtől félig holt szerb atyafit. A hét farkas csakhamar neki esett az égből cseppent prédának s lakmározás után szépen odább állottak. A magas hóba bepréselt szegény ültetvényes pedig megviselve bár a lakmározás alatt folyton apadó teher által, de mégis ép bőrrel vánszorgott be másnap Disznódra. Az áldomás persze az elemőzsia hijával ez egyszer elmaradt.

— **Nagy vadászatok** folynak decz. első felében, a hg. Eszterházy javakhoz tartozó Lendvanemipti uradalomban; ezeket a főbérő Lench Ödön rendezzi a nagykiterjedésű (80,000 hold) uradalomban s a fővárosból is többeket meghívott. Maga az erdőség megközelíti a 40,000 holdat s van fővadjja is, őzállománya pedig igen szép.

— **Szalay Imre** országgyűlési képviselő úr (a függetlenségi pártból) a f. hó 3-án tartott képviselőházi ülésen

a vadászati adó leszállítását és a fegyveradóknak eltörölését indítványozta. Határozati javaslata 6 szótöbbséggel elvetette. Ez alkalomból több székely ifju következő interpellációt tett közzé az Egyetértésben:

Interpelláció. A tegnapi képviselőházi ülésen megbotránkozva látván, hogy Mikó Bálint, Gidófalvi Albert, Nagy Gábor, Deésy Sándor és Gál Jenő székelyföldi képviselők a vadászati adó leszállításának és a fegyveradó eltörölésének ellene szavaztak, egész tisztelettel kérjük:

Szándékoznak-e véreinknek a farkasok és medvék által évről-évre szaporábban okozott kárait megtéríteni, vagy fognak-e oly javaslatot előterjeszteni, mely a két adó jövedelméből kárpótolja a károsultakat?

Szándékoznak-e a falukba lopódzó és tolvajkodó rókákról huzni le és nem székely atyánkfiairól a bőrt?

Szándékoznak-e indokolni választóik előtt ezen szavazatukat, s ha igen, mikor, mert kíváncsiak volnánk reá?

Több székely ifju.

— **Farkasok garázdálkodása.** Sepsi-Szent-Györgyről írják nekünk, hogy ott a téli hideg beálltával a farkasok nagy mértékben kezdenek garázdálkodni. November 29. és 30-dika közti éjjel Kőkös és Üzön közt a fenevadak egy embert széttéptek és teljesen felfaltak, az arra menők csak egyes ruhadarabokat találtak a véres színhelyen. Kilyénben egy falu végén lakó székely atyafinak hizó sertését az ólból vitték el a farkasok.

— **Hajtó-vadászat** volt Debreczen mellett a paczi erdő-ségben. Résztvett e vadászatban 42 vadász, s elejtett összesen 59 nyul, 3 róka. A nyulakból a vadászoknak egy-egy adatott, a felesleg az egylet javára elárúsított.

— **Gróf Zelenszky Róbert** ő méltóságának birtokán, az aradmegyei ötvenesi pusztán nov. 26-án hajtóvadászat volt. Ez alkalommal 17 vadász négy körben a folytonos havazás daczára 175 nyulat és 3 rókát ejtett el. November 30-án a vadászat ismétlődött és az eredmény az előbbinél is gazdagabb volt.

— **Boeskon** nov. 12- és 13-án 5 medvét és egy vadkant lőttek a Bubrovában ugyanazon a helyen, a hol két évvel ezelőtt egy hajtásban 6 medvét ejtettek el. — **Máramaros** megyében Karácsonfalván az itatóra hajtott algau bikát 3 farkas széttépte; Boeska és Rónaszék környékén farkasok elpusztítottak 7 lovat, 4 tehenet és sok malacot.

— **Ibrányból** írja levelezőnk, hogy Károlyi András ur egy hatalmas agyaru vaddisznót lőtt. Tavaly ugyancsak ő lőtt egy szép példányt az ottani környék rétségében. A vaddisznót f. hó 23-án be is hozták Nyiregyházára, a hol közszemlére ki is tették és sokak által megszemléltetett.

— **Károlyi Pista** gróf a pusztateremi erdőségeiben az idén elszaporodott vaddisznókra vadászik. — **A legerő-**

sebb vadkanok, melyeket az idén eddig lőttek, Vécsey Miklós báró szatmári erdőségeiből valók, melyeket a házi ur és egy pár barátja lőttek, a havon nyomozva. Ez agyarasok 3—4 mázsás állatok. — **A szlavoniai erdőkben** (Therezovácson) Jankovich Elemérnél a mult hetekben mintegy 50 db. däm vadat lőttek.

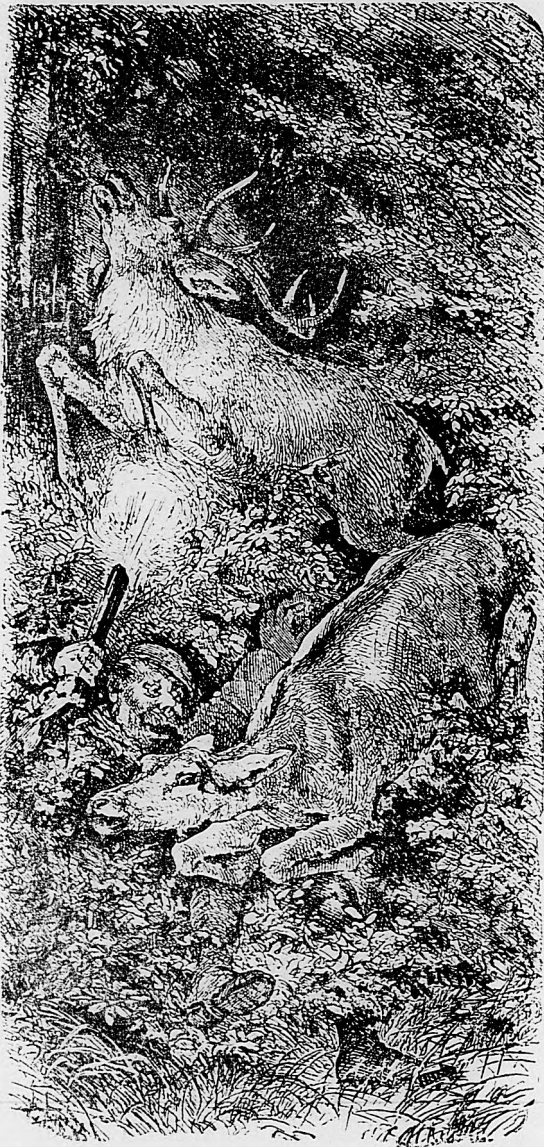
— **Parnón** nagyvadászatot tartottak e napokban medvére, sertevadra és farkasra. — **A hg. Eszterházy-féle uradalomban** a mult hó utolsó napjaiban kezdték a fáczán vadászatot; a csornai erdőben az erős szél miatt sikerlentül, csak kevés fáczán-kakast lőttek.

— **Az udvari vadászatok a colbitz-letzlingi erdő-ségben** nov. 7-én kezdődtek s nagyon szerencsésen folytak le. A vadászatokban részt vettek: Vilmos császár, Vilmos, Károly és Frigyes Károly porosz főhercegek, August württembergi herceg, Oubril báró orosz követ, Schweinitz pétervári követ és többen. Az első napon két hajtóvadászatot rendeztek, melyek elseje vaddisznókra történt, kanászó ebfalkával, a letzlingeni főerdőkerületben, melyet az erdőben reggeli követett. Az első hajtás eredménye volt 41 nagy és 108 kisebb vaddisznó. Ezután rőt és däm vadra vadásztak a plankeni főerdőkerületben. Ennek eredménye volt: 2 szarvas, 7 db. rőt vad, 56 jávor és 192 db. däm vad. A második napon csak egy vadászatot rendeztek a kolbitzi főerdőkerületben. Eredménye 6 szarvas, 10 db. rőt vad, 70 jávor és 112 db. däm vad volt. Az összes eredmény tehát: 8 szarvas, 17 db. rőt vad, 126 jávor, 304 db. däm vad, 41 nagy és 108 kisebb vaddisznó. — Összesen 604 db. fő vad. Ezekből lőttek: Vilmos császár 1 db. szarvast, 3 db. rőt vadat, 26 jávort, 30 db. däm vadat, 10 nagy és 10 kisebb vaddisznót — összesen 80 db.

— **A fogoly-vadászat beszüntetése Németországban.** Ez évi november 12-én több porosz kormányzósági kerületben a fogoly vadászatot beszüntették. A különféle fajok, fáczán- és nyula való vadászatok befejezését pedig január 18-ára állapították meg, tekintettel ama

nagy pusztításra, melyet a mult tavasszal különösen a szárnyas vadak szenvedtek, az intézkedés mindenütt helyessé fogadtatott. Kívánatos, hogy e példa minél több utánzásra találjon.

— **Bosznia és Herzegovina vadbősége.** A „N. Fr. Pr.“ szerint szerajevói nagykereskedők a Boszniában és Herzegovinában évenként elejtett vadak után nyert ritkább bőröket 200 medve-, 2000 farkas-, 9000 róka-, 5000 borz-, görény-, menyét- és hiuz-, 12,000 nyul-, 4000 vadmacska-, 1500 nemes nyest- és 1000 közönséges nyestbőrre számítják. E bőrök nagyobb része kikészítés végett Lipésébe kerül s a kész árut Ruméliába szállítják.

VADÁSZ-SZERENCSE.

LÖVÉS Z E T.

A bécsi lövész-egylet téli klubja.

A bécsi lövész-egylet téli klubja m. hó elején megalakult és a cs. k. katonai lövöldében tartotta megnyitó ünnepélyét. A közös lakománál a következő urak választottak be az intéző bizottságba: Korb, dr. Krenes, Meyer A., Nittel, Schemfil, Scheuch, Stibral és Weiser, akik azután maguk közül Stibral urat lövész-mester és elnöknek, Weiser és Mayer urakat lövész-mester-helyetteseknek megválasztották.

Hogy a lövést a kevésbé gyakorlott lövőknek is lehetővé tegyék és általában e szép, férfhoz méltó ügyességet mindjebb elterjeszszék, azon intézkedést tettek, hogy egy lövés után csak 3 kr. és minden kör-lövés után 1½ kr. díj szedendő be. Az arany-célgjegyek (10 lövésre szólók) jövőre 50 kr-jával fognak árulni, visszaváltási és kicserélési jog nélkül, ha ezt a vasárnap, f. hó 16-án a közös ebédnél a cs. k. katonai lövöldében jelenlevő tagok elhatározták. A jutalmak, melyek a rendes, minden vasárnap megtartandó gyakorlati lövéseknél kiosztatnak, következőleg állapítottak meg: a) Gyakorlati céltábla: 3, 2, 1,75, 1,50, és 1 frt. ezüstben (5 jutalom). b) Arany-céltábla: 1) mély lövésekért: 1 arany, 2, 1 és 1 frt. (4 jutalom); 2) kör-lövésekért: 3, 2, 1,50, 1, 1, és 1 frt. (6 jutalom). A téli klub Schulhof ur indítványára egy lövöldét szándékozik felállítani szobafegyverek számára, hogy a lövést este is lehetővé tegye és laikusokat egyszerű és olcsó módon a lövésben oktasson. E célra egy egészen újonnan konstruált szobafegyvert, melyet majdnem soha sem kell tisztítani, pénteken f. hó 14-én este a Kreuz hotelben (a bécsi lövész-egylet tagjainak gyűlhelye társas mulatságok alkalmával) szakemberek által megvizsgáltattak. Hogy a cs. k. katonai lövölde látogatását megkönnyítse, az egylet megegyezett a helyi közlekedés tulajdonosával, hogy a kocsit minden vasárnap ¾ 9-kor reggel a „Fekete sas“ szállodától, II. Taborstrasse nro. 11. elinduljon és a Pratersternen megálljon. Az utazási díj a lövöldéig 15 kr. egy személytől. Este szintén fog egy kocsit a lövöldétől Bécsbe közlekedni.

— **Távolságmérő.** Az angol lapok rendkívül elismérelőleg nyilatkoznak egy újonnan feltalált távolságmérőről, mely állítólag minden eddigi hasonló eszközt fölülmúl. Ez új eszköz mechanikai részét még nem ismertették a nevezett lapok. Csak annyit tudatnak, hogy az új mérővel a távolságot 40 másodperc alatt, 6500 lépésig a legpontosabban meg lehet határozni. Az új eszköz igen egyszerű. Feltalálója egy nemes származású angol hadseregbeli újoncz, kinek atyja Berlinben látszerész. Egy ily távolságmérő rendkívül hasznos szolgáltatokat tehet a tüzérségnél, sőt ha valóban oly pontosan mutat, mint a hogy állítják, akkor mérnöki munkálatokhoz is hasznos eszköz gyanánt alkalmazható.

A czélbalövés elemei.

(Folytatás.)

Ha egy czélfegyver p. o. 300 lépésre van „belöve“ (eingeschossen) az alatt azt értjük, hogy azon fegyverből kilőtt golyónak, ivalaku pályavonala 300 lépés távolban másodszer szeli át az egyenes irányvonalat.

Hogy a kilőtt golyó pályavonala, mely távolokban metszi át 2-szor az irányvonalat, a következő körülmények befolyásolják:

1) hogy a csőnek a töcsavar és az öbölnyílás helyén való vastagságai között milyen a különbség. Mennél nagyobb a különbség a csőnek említett két helyén való vastagsága közt, annál tompább azon szög, a mely a golyópálya vonalnak az irányvonalal való találkozása folytán támad.

Mennél magasabbra emelkedik az irányvonal felett a golyó pályáive, annál nagyobb távolban találkozik ez az irányvonalal.

2) Az irányzék és a czélgomb magassága közti különbség is rövidítheti, vagy hosszabbíthatja azon pont távolságát, melyben az irányzékvonálnak és a golyó pályavonalanak találkozni kell. A puskaműves a czélgomb és irányzék magasbitása vagy rövidítése által az említett két vonal találkozásának távolságát bizonyos fokig szabályozhatja.

Az irányzék emelése a golyó pályájának az irányvonal fölül való magasabb emelkedését eredményezi, mely esetben a két vonal másodszeri találkozásának pontja a fegyver végétől távolabbra esik.

A czélgomb emelésének vagy magasbitásának ellenkező a következménye.

3) A lőpor minősége és mennyisége is nagy hatással működik a golyópálya ivvonalának kisebb vagy nagyobb mértékig való emelkedésére.

Mennél több a lőpor mennyisége és mennél erősebb a lőpor, annál könnyebben röpti a golyót, mely esetben a nagyobb gyorsaság következtében csak hosszabb út megtétele után kezd a golyó lefelé törekvésében nyilvánulni a nehézség törvénye.

A gyöngébb minőségű vagy kevesebb mennyiségű lőportöltény által röptett golyó természetesen hamarabb kezd alább szállani, tehát az ily golyó pályavonala hamarabb, azaz kisebb távolban metszi az irányvonalat.

Ily esetben a golyó iv-alaku pályavonala és az irányzék vonala közti távolság, vagyis a golyó emelkedésének maximuma a legkevesebb, mely körülmény a vadászra nézve igen czélszerű, különösen oly esetekben, midőn a vadra hosszabb ideig irányozni nem lehet.

Mint hogy a lőpor mennyiség kevesbitése a rendes mértéken alul a lövés élességét, azaz az erőt esökkenti, melylyel a golyó a czélt pontra hatol, ezzel többnyire csak oly esetekben élünk, midőn csekély golyóerő is megfelel a célnak. Ez esetben az előny abban áll, hogy csekélyebb távolságnál az irányvonal és golyópálya második átmetszési pontján belül, kisebb a különbség és így a czélgömbnek egész hajszálpontossággal való „vétele“ nem elkerülhetlenül szükséges a czél eltalálására.

Ennek folytán a golyópuskákat általában nem kell belövetni 90—100 lépésnél nagyobb távolságra, mert nagyobb távolságokra a golyópálya és az irányvonal közti távol maximuma a lövés távolságon belül igen jelentékeny, és így a czélgömböt egész hajszálpontossággal kellene venni, ha azt akarjuk, hogy a golyó a czélpontot találja.

Magától értetődik, hogy a kezdő a puskák belövésével nem foglalkozhatik; neki sokkal inkább szüksége van egy biztos, a puskaművestől bizonyos távolságra jól belőtt puskára és először csak e távolra mindig gondos és pontos töltés után kell magát gyakorolnia; és pedig először tiló helyzetben és támasztott fegyverrel, azután állva és támasztott fegyverrel, azután gyengén támasztva s végre szabad kézből. Nem szabad egyikről a másikra átugorania, míg a könnyebb gyakorlatban magát egész biztosnak nem érzi. Lövés gyakorlatnál mindent kerülni kell, a mi izgatólag hat és a vért mozgásba hozza. Ide tartoznak a hosszabb gyaloglások is a távoli lőhelyhez, a puskának sajátkezüleg megtöltése, a czéltábla megtekintése minden lövés után stb. Ha a fiatal lövész a középtávolságban, szabad kézből is biztosságra tett szert a lövésben, akkor e gyakorlatokat nagyobb és kisebb lőtávoltból kell ismételnie, ez által megtanulja, mily mértékben veendő a czélgömb gyöngébben vagy erősebben különböző lőtávolt mellett. (Folytatása köv.)

HALÁSZAT ÉS HALTENYÉSZTÉS.

A salzburgi haltenyészdéről.

Kenessey Kálmán

„Nézetek a hazai halászat ügyében“ című jeles röpiratából.

(Vége.)

Kikelvén a tojások, egy nagyobb, szinte folytonos friss vízzel táplált edénybe teendők, s midőn zsacsokjukat elvesztették eledellel ellátandók. Midőn azonban rendeltetésük helyére, a szabad vízbe bocsáttatnának, tanácsos a kis halat valamely kisebb, drótszövetvel elkülönített részében a tó-vagy folyamnak, vagy egy e célra ásott tavacszkában tovább nevelni, nehogy a nagyobb hal prédája legyen akkor, midőn még a menekülésre nem bír elég erő- s ügyességgel; ha azonban ily készületünk nincs, elvégre egyenesen a szabad vízbe is bocsáthatók, mindenesetre erős dézsmálásnak tétetvén ki felnövéstükig.

A salzburgi tenyészdé az embryonak ezrét, faj szerint 2—3 frtért árulja, a pakolási díjon kívül. A megrendelések október végétől február végeig eszközözlendők.

Természetes, hogy itt csak téli ivásu halról van szó; a nyári ivásu halmak ápril, május, június levén iváskorszaka, az embryo iránti megrendelés május- és júniusban történhetik.

A futólag előadottak után állapítsuk meg a mesterséges haltenyésztés alapfeltételeit.

Ezek:

- 1) mindkét nem ivarának kellő érettsége;
- 2) hogy az ikra a vízben az éleny hatása alól el ne vonassék, sőt azt azon 30%-nyi mennyiségben, melylyel az a vízben létezik, teljesen élvezze;
- 3) a melegnek bizonyos foka; a téli ivásu halmál a víz hőfoka 6—9 fok, a tavaszi ivásunál 14, sőt magasabb is lehet.

A legtöbb hal tavasszal ívik, de a legnemesebb hal egy része: a pisztrang- és a lazac-félék késő ősszel, sőt télen, november, december, január hóban.

Az ivadék szabadban csak tavasszal kel ki aszerint, amint a meleg állandó vagy hideggel váltakozó, korábban vagy később, 8—15—30—40—50—60—100 nap alatt. Némely hal az állandó hőfoknál is különböző időt igényel, így például a csuka 8—15 napot, a lazac 45—60 napot;

4) feltétel a világosság bizonyos foka; a tavasszal ívó halak összefüggő ikrája, világosságot, sőt napfényt, a téli ivásu hal egyes tojása homályt, árnyékot igényel.

A tojásnyerésre használandó hal a legszebben kifejlődött példányokból választassék, mert itt is csak erőteljes egyenektől várhatunk ép ivadékot.

Az ikramennyiség a halmál életkorral nő. Molin szerint a lazac testsúlyának minden fontjára 1000 szem ikrát, ponty 200,000-et s a czompó 100,000 et, a süger pedig 80,000-et ad.

Az ikrázatásra fogott hal bővebb bérében — hol kényelmesen mozog — tartandó, nehogy ikrájában sérülést szenvedjen vagy azt elveszítse.

A hallal átaljában nem szabad durván bánni, mert ha kimélettel bánunk el vele, mindkét nemű hal az ikrázatás után visszabocsátható a vízbe s baja nem lesz.

A nagy, erős hal kiikrázásához több személy szükséges, kopoltyuján kötelet szoktak keresztülvonni, hogy birni lehessen vele, rosszabb esetben hasa hasíttatik fel s úgy szedetik ki az ikra.

Az összefüggő ikra termékenyítése nehezebb, azt tovább kell a hím ivarnedvével impraegnált vízben tartani. *)

A hímhal a tenyésznedvet harmadnapra visszapótolja s újra használható.

Az egyes ikrát nagyobb távolságra lehet szállítani, az összefüggőt csak közelbe lehet szétküldeni.

Az egyes ikra finom homok vagy moha közé akként pakoltatik, hogy a lehetőségig egymást s a pakoló edény falait ne érintse, s e mellett a légmérséklet változásaitól roz melegvezető anyag segítségével óvassék.

Ha vízi s száraz ut között lehet választani, az elsőbbnek adandó az elsőség.

A kelesztésnél — mint érintők — nevezetes tényező a víz egyenlő hőmérséke, ezért adatik előny a forrásvíznek, kibugyogása lehető közelében, mert így a hőmérsék egyenlő marad.

A forrásvíz-használat mellett, hogy miként folyik a költés művelete, láttuk fentebb a salzburgi tenyészde leírásánál.

A folyóvíz használatához Jakobi már a mult század végén egy dombor felnyitható és zárható, tetején és oldalán a víz szabad átfolyására drót szitával ellátott ládikát ajánlott, e ládika feneké fővény- és kavicszal rakatik be s ikrával behintve a vízbe eresztetik.

Mások a kosarakat tartják legjobb eszköznek, mint-hogy ezeket a víz szabadon járja, a tetejük azonban kalitkaszzerűen fedezett legyen.

Ha csak kút vízzel rendelkezünk az ikraköltéshez, azt olyformán használhatjuk, mint a forrásvizet, t. i. egybegyűjtjük — tekintettel a hőmérsék egyenlőségének megóvására — a vizet valamely gyűjtőben s a költőedényeket lépcsőzetesen úgy helyezük el egymás mellé, hogy a víz átcseregedezzen rajtuk, ilyformán 5—11 edényt is el lehet helyezni.

Ekképen állítá ki Costa tanár, kinek ely magas érdemei vannak a mesterséges haltenyésztés körül, a párisi College de France-ban készültékét.

Az ikra gondozása a kelés szakában következőkből áll: a lehetőségig a tojás egymásra ne halmozódjék; a záp- és penészedő tojás eltávolítandó csipővascskák segítségével;

ha az ikra beiszaposodott, ecsettel meg kell tisztítani.

Ha a kikelt halat akarjuk tovább szállítani, erre legalkalmasabb azon kor, midőn a hal még zsacsokjából táplálkodik, vagyis a kikéltéstől 4—5 hétig számított időszak.

Az uton a vizet óránként szükséges változtatni, legalább is gyakran, különben éleny hiányában elvesz a hal.

Az ivadék első tápláléka — mint fentebb érintettem már — az ázalékféreg, a héjaltak országából telik ki.

Ily féreg sekély pocsoltyákban myriad számra terem s ilyen mesterségesen is előállítható pocsoltyák készítettnek, ezeknek állott vizekkel ellátása, vizinövények beültetése stb. utján.

Későbbi tápláléka a halmak husnemüekből áll, mint velő, vér, máj, hal stb., mely kissé megsózva adandó, s mindez lehető finom apróra zuzandó.

Az ivadék kor szerint elkülönözendő tenyészdekben, mert a nagyobb hal az apróbbat felemészti.

*)A holt hal tojása szintén termékenyíthető, ha a hal elhalta után 5—6 óráig egyenlő hőmérsékben állott.

Szerkesztői üzenetek.

Szlávik Nándor erdész úrnak obajtását teljesítjük és kérjük, hogy lapunk számára írjon alkalmilag vadászati híreket. Cz. J. városi kapitány, N. J. ügyvéd és Török Ernő urak szíves levelük tartalmaért fogadják köszönetünket. H. bakavadász közleményét a jövő számban hozzuk és kérünk máskor is.

A „Vadász-Újság“ kiadója: Br. Medyánszky Árpád és Egerszeghy Sándor országos központi hirdetés felvételi irodája.

HIRDETÉSEK.

SEEFELNER J. L.

M. KIR. UDVARI
PAPÍR-, RAJZ-
ES
FESTŐSZER-
KERESKEDÉSE
BUDAPESTEN
IV., vaczi-utca 9-ik sz.

Ingyen és bérmentve kívánatra mindenkinek szivesen átküldetik bármelyike a következő újon megjelent árjegyzékeimnek:

Író-, levelezési és irodai szükségletek.
Rajz és vízfestészeti szerek. Építészeti, építői és műszaki kellékek.
Olajfestékek és olajfestészeti szerek.
Cotillon és bálci cikkek.
Különfélék. Papírból való gyártmányok.

Levélbeli megrendelések utánvét mellett a szokott pontosság és szilárdsággal eszközöltetnek.

May Aladár

intézete

Budapest, kigyó-utca 5.

ajánlja általa vizsgáztatott nevelőnőket a magyar, német, francia és angol nyelvben, nemkülömben a zenében is. Azonkívül bonneokat, gyermekkertésznőket, ugyszint franczia gyermekjátosztársakat közvetlen Franciaország és Sweiczból.

Figyelmeztetés.

Egy nagy üzletház összes gyarmatáru-raktárának átvétele által azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy az alanti árukat tetemesen lezállított áron — kilójával — ajánlhatjuk.

K á v é.

Mocca frt 1.65	Jáva, világos frt 1.45	Gyöngy frt 1.65
Aranyjáva 1.60	Portorico 1.65	Costarica 1.65
Laquaira 1.45	Ceylon 1.65	Neutéhery 1.75
Jamaica 1.70	Cuba 1.80	Menado 1.80

T e a.

Peccovirág frt 8.—	Császár vegyülék frt 8.—	Congo frt 5.50
Naranes 7.—	Mandarin 6.50	Törödék 2.—

R u m.

1 palaczk brazíliai 1.3 l. frt —70	1 palaczk Jamaica frt 1.20
1 " cuba 1.3 l. —90	1 " Jamaica 2.—
	1 " Annanas 1.40

Tisztelettel **Breuer Sándor és Társa,**
Budapesten, bálvány-utca 7. sz.
(a magyar földhitelintézet épületében).

DROZSA L.

vasbutorgyáros

Budapest.

Gyár:

Király-utca 28. sz.

Raktár:

József-tér 14. sz.

Ajánlja a magas nemesség és a t. közönségnek gazdagon felszerelt raktárát mindennemű **vasbutorokban**: teljes **szoba-berendezéseket**, továbbá **fűtéshez szükséges tárgyakat**, elfogad nagyszabású megrendeléseket, u. m.: **szálloda-, vendéglő és kávéházi berendezéseket**, továbbá **kórház és kerti berendezéseket**. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Minta szekrényeket théa és rummal

1/2 kilo legf. orosz karaván-théa és 2 üveg (70/100 liter) legf. jamaikai rummal, öt frtnyi postai utánvét mellett bárhova bérmentve küldünk. Továbbá ajánljuk:

1/2 kilo legf. orosz karaván-théa	2 frt 50 kr.
1/2 " " pecco-virág théa	3 " 25 "
1/2 " " családi vegyíték	2 " 50 "
1/2 " " moskvai melange	3 " 25 "
1 liter finom jamaikai rum	1 " — "
1 " legfinomabb jamaikai rum	1 " 50 "
1 pint legf. brasíliai rum	— " 80 "

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Bieber és Döbröczy,

théa és rum nagykereskedés,

Budapest, dohány-utca 3., az izraelita templommal szemközt.

Wirth János

Budapest, hatvani-utca 12. sz.

a nemzeti Cass'no-épület kapujának átellenében, ajánlja dusan felszerelt raktárát

arany, ezüst és ékszerszemüek

valamint tökéletesen kiprobált arany és ezüstszerebrákat nagy választékban a jelenlegi viszonyokhoz képest lezállított áron.

Arany gyűrűk granat vagy türkiskövel 1.— krtól feljebb	Valódi svajcezi órák 2 évi jótállás mellett.
" női gyűrűk 2.50 " "	Ezüst hengerórák 6.50 krtól feljebb
" menyegzői " " "	" horg. órák 12.50 " "
gyűrűk 3.— " "	" remont.órák 13.50 " "
" gyűrűk valódi gyémánttal 7.50 " "	" remont. kettős fedéllel . 18.50 " "
" fülbevalók 2.50 " "	Arany heng. órák 18.50 " "
" mellűk . 4.50 " "	" remontoir " "
" karperecz. 12.50 " "	" órák . . . 35.— " "
" medaillon. 8.50 " "	" romontoir " "
" inggomb. 3.50 " "	" kettős fedéllel . . . 50.— " "

Továbbá, gomb garnitúrák, kereszték, lánczok, erőkeszletek, gyertyatartók stb. Vidéki megrendelések utánvét mellett a legpontosabban eszközöltetnek. Javítások pontos és olcsó elkészítésre elvállaltatnak.

Karácsonyi és újévi ajándékokra alkalmas tárgyak nagy választékban kaphatók.

Kiszela fegyvergyára.

Budapest,

kis hid-utca a vadász-kürt átellenében,

ajánl

Lefauscheux dupl. puskák drótesővel	30 frt — kr.
Lefauscheux " puskák damaskesővel	38 " — "
Lancaster " puskák drótesővel	40 " — "
Lancaster " puskák damaskesővel	48 " — "
Lancaster dupl. puskák finom kézi munkával saját gyártmány, különböző rendszerű kiállításban.	
Lancaster dupla puská muschette damask	65 frttól 80 frtig
" " " Moire v. Bernat "	85 " 100 "
ugyanezek finom angol závarral	150 " 250 "

Forgópisztolyok. (Revolver.)

mindentéle rendszerben, kiállításban és nagyságban 6 frttól—20 frtig.

100 drb. Lefauscheux töltény 16 Caliber 1 frt 50 kr.
100 " " " 12 " 1 " 70 "
100 " Lancaster " 16 " 1 " 60 "
100 " " " 12 " 1 " 80 "

Zöld és Eley vörös töltények megfelelőleg drágábbak. Tölténytartók különféle fajok a legolcsóbb áron, épügy tölténytáskák, puskatok, dobozok, szijjak, táboripalaczkok, vadász-kürtök, vadászfűtyülök, forgópisztolyok, Flobert puskák ezéltáblával és alakokkal együtt. Javítások a legjobban és leggyorsabban eszközöltetnek.

Őszi és téli idényre!

Legujabb bársony, selyem és gyapju női divatkelmek,

kész ruhák

párisi modellek után elegánsan kiállítva, Granat, Bronze, Ametist, Chaudron és Changeant kedvelt színekben.

Téli felöltők, Paletók, esőköpenyek és pongyolák

nagy választékban és **rendkívül olcsó árak** mellett.

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan valósítunk. Kívánatra kész ruhadarabokat választás végett, ugyszinte mintákat kelméinkből szíves készséggel küldünk.

ÁTS és TÁRSAI

női divat- és kész ruhák raktára, Budapest, Szervita-tér 4. sz. alatt.

MOSCH ÖZVEGYE

illatszer- és magy. kir. szab. Glycerin-szappan-gyár Budapesten.

Raktár és üzlet:

Gizella-tér a „Magyar királyhoz“ czimzett szálloda épületében.

Ajánlja dusan felszerelt párisi és londoni eredeti czikkeit.

Karácsonyi és újévi ajándékokra

alkalmas tárgyak nagy választékban, a legjutányosabb árakon.

Budapest, Dorottya uteza 3. szám.

Tausig József és társa

Budapest, Dorottya uteza 3. sz.

ajánlják gazdagon felszerelt raktárakat:

Tükröket, arany, fekete arannyal és diófa kerettel, consol asztalokat, mindennemű képereteket, esillár lámpákat, falgyertyatartókat, pipere tükröket és ablak-függönytartókat.

Mindennemű aranyozó munkák valamint javítások elfogadtnak és legjobban, legolcsóbban és leggondosabban teljesítenek.

Budapest, Dorottya uteza 3. szám.

Népszerű könyv.

A tűzoltásról.

Kisebb mezővárosi, falusi és pusztai lakosok részére

irta gróf Kreith Béla.

E könyv a jövő hóban jelenik meg a következő tartalommal:

- I. Miként lehet a kisebb községekben vagy pusztákon is tűzoltóságot szervezni.
- II. A kisebb községi és gazdasági viszonyainkhoz mérten alakított tűzoltóságok részére alapszabályok, gyakorlati szabályzat és egyéb tudni való.
- III. Tűz elleni óvintézkedések községekben és pusztákon.
- IV. A falun és pusztán is elkészíthető vagy könnyen beszerezhető tűzoltó eszközök, használati utmutatással.
- V. Kisebb községekben és pusztán is alkalmazható tűzoltási rendszer, vagyis teendők a tüzvész esetén és a tűz után.

A nagy 8-adrét alakú, körülbelül 100 lapra terjedő munka tűzoltó eszközöket és tűzoltásnál való teendőket ábrázoló számos képet is tartalmaz. Ára 70 kr.

Gyűjtők 5 példány után tiszteletpéldányt kapnak.

Előfizetések vagy megrendelések a szerzőnek gróf Kreith Bélának czimzendők Budapestre, lövész-utca 5. sz.

Wissnyey Gyuláné

IV. ker. (belváros) kigyó-utca 2. sz. Várady-ház Budapesten.

Ajánlja Karácsony-, újév- és farsang idényre, leszállított árakon ujonnan nyitott, női divat, pipere és confection üzletét, melyben minden évadra a legdivatosabb női és gyermek kalapok, pongyola és alkalmi főkötők, coifurok, finom menyasszonyi, bál- és alkalmi ruhák mindig a legutolsó francia divatlapok nyomán készíttetnek.

Mindennemű moule, creplisze, selyem és csipke cravatok, gallér és kézelők, rüshes, csecsemői felszerelések és több eszakmába vágó czikke mindig nagy választékban található.

Megrendelések legpontosabban teljesíttetnek.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

A Liliacée Parisienne Dr. Denvilltől

egyedüli főraktáromban mindig frissen kapható.

A legujabakat
papírszőnyeg- és diszitményekből

ajánl

SIEBURGER

magy kir. udvari szállító,

József-tér 8. szám, gróf Andrássy-palota.

FREISLEM HERMIN

műfoltozónő

Budapest, vácsi-utca 7. szám.

elvállal mindennemű s legfinomabb valódi csipkék, selyemszövet, szőnyegek s. t. b. műfoltozását, úgy hogy a szakadások teljesen felismerhetlenek lesznek és azok oly módon állittatnak helyre, mintha újjak volnának.

Továbbá elvállal himzéseket és mindennemű szöveteket műfestésre is.

Batthyáni kalapok

à 1 frt 75 kr.

Oxford ingek, széles csíkokkal à 1 frt 75 kr.

Téli ingek 75 krtól 10 frtig.

Téli alsó nadrágok 1 frttól 5 frtig.

Téli sapkák mindenféle minőségben 1 frttól 3 frtig.

BREITNER HENRIK,

Budapest, régi bécsi-utca 15. szám.

GRIMM GUSZTÁV

könyvkereskedésében

Budapest, (IV., Ferencziek-tere 9. sz.) kaphatók

Diezel's Niederjagd. 5. Aufl. neu bearb. von E. v. d. Bosch. 1879. 12 füzetenben 7 frt 20 kr.

Fährten- und Spurenkund. Von E. v. d. Bosch. 1879. Kötve 1 frt 80 kr.

Die Forstbenutzung. Von Karl Gayer. 5. verm. und verb. Aufl. Mit 262 Holzschnitt. 1878. 7 frt 20 kr.

Der Hase, dessen Naturgeschichte, Jagd und Hege. Von C. E. Freiherrn von Thüngen. Mit 20 Holzschnitten. 1878. 4 frt 20 kr.

Jäger Vademecum. Herausgegeben von Alexander Meyer. 1877. Zsebalakban kötve 1 frt 50 kr.

Fang des einheimischen Raubzeugs und Naturgeschichte des Haarraubwildes. Von E. v. d. Bosch. Mit 100 Holzschnitten. 1878. 4 frt 20 kr.

Der Vorsteh-Hund in seinem vollen Werthe, von Friedrich Oswald. 4. Auflage. 1879. 1 frt 80 kr.

Der Waldbau. Von Karl Gayer. I. Band. Die Bestandsdiagnostik. 1878. 4 frt 20 kr.
Winckell's Handbuch für Jäger und Jagdliebhaber. Herausgegeben von J. J. von Tehsudi. 5. umgearb. Auflage. Mit 24 Thierbildern, zahlreichen Holzschnitten u. 2 lithog. Tafeln. In zwei Bänden. 1878. 14 frt 40 kr.

Waidmanns-Erinnerungen.

12 Jagdbilder in Photographien nach dem Original Cartons von Franz von Pausinger. Mit 24 Holzschnitt-Illustr. Begleitender Text von Carl Stieler. Folio Format. Original-Prachtband in Goldschnitt. 15 frt.

— Dismü a szó szoros értelmében. —

Illustrierter Jagd-Kalender 1880.

Herausg. unter Leitung v. Raoul von Dombrowski.

Elegant gebunden 1 fl. 60 kr. In Leder gebunden 2 fl. 20 kr.

A 30 évi valódi Sirmiai zárda szilvoriumnak

egyedüli raktára

Éder Antal Gyulánál

Ferencziekterén 4. sz. a.
van,

a hol a zongorarakta van. Telített pezsgő 1 frt 20 krba kerül, pintes üvegekben pedig 2 frtba.

Bármily nagyságu küldemények utánvétel mellett a leggyorsabban eszközölköztetek.

15 palack megrendelésénél, csomagolási ár nem számítatik; kevesebb küldeménynél a csomagolást igen olcsón számítjuk.

(Hamisításoktól óvakodni kell.)

ZONGORÁK, PIANINOK, HARMONIUMOK

és

ORGONÁK

legjobban és legolcsóbban kaphatók

ÉDER ANTAL GYULA

Zongora-gyáros.

és 37, leghíresebb bel- és külföldi zongora-, pianino- és orgona-gyár képviselőjénél.

Budapest. IV. ker., Ferencziek-tere 4. sz.

Lőpor,

legfinomabb svájci vadászpör,

ugyszintén mindennemű

robbanó anyagok,

mint

robbanó por, dynamit, gyutacs töltények stb.

legjobban és leggyutányosabban kapható

ÉDER ANTAL GYULA

első magy. kir. lőpor-árudájában

Budapest, IV. ker., Ferencziek-tere 4. sz.

Kitünő ing szabásért nyert kitüntetések:

Londonban 1871. Bécsben 1873. Szegezen 1875.

Székesfehérváron 1879.

Parisban 1878. Ezüst-Érmek.

BRACHFELD F.

a „Jokey-Club“-hoz címzett

férfi divat és fehérnemű raktára

Dorottya-utca 7. sz. a.

ajánlja ismert dus választékát cikkeiben; p. o. valódi angol keztüüt mint Dent féle Chevrete. Dogskin Kangaroo és többi hajtani va ó keztüüt ket, továbbá legújabb angol és francia nyakkendőket, harisnyákat, utóbbiakat selyemből, fil d'Ecosse- és pamutból, alsó-íngeket, nadrágokat, valódi angol esőköpenyeket és kocsikázó-takarókat. Egyszersmind figyelemzetti a magas rangú és nagyérdemű vevőit, hogy az új ing és zseb kend. divatok már is megjelentek.

Frühwirth és Károlyi

papirkereskedése

Budapesten.

Fő-üzlet: V. n. korona u. 10. Fiók-üzlet: V. Dorottya u. 10.

ajánlja dus raktárát mindennemű iró- és rajzszerkekből, valamint bel és külföldi levélpapír és borítékokból saját készítményű legdivatosabb monogramm és czimerrel. Egy doboz = 50 fehér angol és 50 boríték divatos színes monogrammal frt 1.25, 1.50, 2.— Egy doboz = 50 színes bordás vagy sima levél és 50 boríték színes monogrammal 1.80. Koronával 20 krral, arany, ezüst vagy színes bronz monogrammal 50 krral több. Látogatójegyek kömetsze vagy nyomtatva 100 drb 40 kr-tól 1 frt 20 krig. Üzleti és jegyzőkönyvek nagy választékban és legolcsóbb árakon. Levélbeli megrendelések utánért mellett a leggyorsabban és legjutányosabban teljesítettek.

Uj kiállítás nagy választékban iparmű-tárgyakból KERTÉSZ TÓDORNÁL, Budapesten, Dorottya-utca 1.

Ujdonságok bőrben, u. m. bankjegy- és aprópénz-tárczában, író-mappák művészies festéssel, már 70 krtól 2 frt 50 krig, tömör arany-brouz írókészletek

Idegenszerű különlegességek Japán-, China-, Marocco- és Algierből, melyek részint olcsóságuknál feltűnnek, p. o. 30 krtól kezdve

Számos vevőimnek irányadónl megemlítem, hogy 10 fontos csomagot a posta 33 krért bárhová szállít. Tömör kr.stály-áru, ó-ezüst galvánképletes mű-tárgyak, Majolika, olajfa-mozaika-különlegességek íróas talokra Sorrentoból, márványtálak

Hölgyek és urak toilettó-ékszerék, új corallok, bal- és Concert- legyezők dísz-tollakból, színházi látesővek, teknősbéka-festék 2 frttól

KERTÉSZ. Képes árjegyzék minden levelben megrendeléshez mellékeltek. Művészies talok öntött vasból madártalok virágállvány és aquarimma

Karácsonytáru. Képes árjegyzék minden levelben megrendeléshez mellékeltek. Sz. és v. sz. tárgyak, 1.40 krtól. Óngyűzők, 1.40 krtól. Fiacok és lányok, 2.00 krtól. Fiacok és lányok, 2.00 krtól. Fiacok és lányok, 2.00 krtól.

Gyermekjátékok. Varázskészletek, 1.40 krtól. Mikroszkópok, 1.40 krtól. Mikroszkópok, 1.40 krtól. Mikroszkópok, 1.40 krtól.

Budapest. Legjobbnak elismert Club koresolyák frt 1.50, valódi Halifax is 7 frt, gummi sár-czipők. Belőtt vadász- és biztons gi fegyverek, Flobert szoba- és madárfegyver, lovalgó-nyergék, berendezett utazó-táskák, vadász-csutorák, vadász-táskák.

Társasjátékok. Lotó-já, 40 krtól. Lotó-já, 40 krtól. Lotó-já, 40 krtól. Lotó-já, 40 krtól.

Könyha-berendezés. Képes árjegyzék minden levelben megrendeléshez mellékeltek. Képes árjegyzék minden levelben megrendeléshez mellékeltek.

Budapest. Makant alakú Cabinet és Visit-képketeket, más különféle nemű kép-keretek.

Trefás meglepetési tárgyak ajándékok azokba elrejtteni. Bonbonierek, csinos kosárcák 30 krtól kezdve, egyes bűvészeti cikkek, teljes szemfényvesztő készletek 1.50, 2, 3, 5 frt.

TÓDOR. Képes árjegyzék minden levelben megrendeléshez mellékeltek. Képes árjegyzék minden levelben megrendeléshez mellékeltek.

Budapest. Nagyban és részletkénti eladás. Meg nem felelő bevásárlások készségeel visszavételnek.

Bor-, sör-, likőr-szervek díofa-tálcán, thea-üstök, thea-szeker-nyek, girandolok, Rechaud gyorsfőzők, kávé-gépek, éjjeli lámpák 40 krtól 12 forintig.

Az író-, játék-, kávé-, ebédlő- és thea-asztalokhoz szükséges cikkek 1 frttól 100 frtig.

Tömérdek esinos mutató-tárgyak alkalmi vétel folytán esekély árai által feltűnnek.

Halina csizmát utra és vadászatra

továbbá mindennemű férfi divatáru különlegességet ajánl a legjutányosabb áron

KARIKÁS LAJOS

Budapest, Dorottya-utca 3. sz. Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöletnek.

Vadász-fegyverek!

Lefauchaux vagy Lancaster rendszer, Chokebore fegyverek, angol vagy belga csövekkel. Express Riflek, ezéllövész pisztolyok. Mindennemű **Revo** verek. Eredeti angol **Lancaster** töltények, **Eley Brothers**-től Londonban. **Lefauchaux** töltények és vadász-szerek. **Bogárdus**-féle tüvegömb-dobó gépek. **Sederl**-féle világ szabadalmi **Revolverek**, mely minden lövés után kidobja a kilőtt töltényt.

KIRNER JÓZSEF

m. k. udvari puskaművesnéi
Budapesten.

Raktára: Gyára:
IV. ker. Szerévitár 4. sz. VII. ker. Király-utca 65. sz.

Raktár Bécsben:

SEENGER FERENCZ X. urnál

I. Seiler Gasse 4. sz.

MÜLLER J. L.

ezelőtt

Vadász Ferencz özv. utóda

illatszer-tára a „virág királynéhoz“

Budapest, koronaherczeg-utca 2. szám.

Főraktár

a legfinomabb angol és francia

illatszer-árúkból,

hajkenőcsök, toilette-szappanok, krém-ek, arczporok, fehér és piros szepítő anyagok, fogporok, foggaszták és szájjvizek, továbbá: ruha-, fűg- és körömfékek, angol hajfékek, legfinomabb szivacsok és más ittől nem említett piperezsar.

A

„FORTUNA“ kártyagyár

Budapest, mérleg-utca 6. szám

ajánlja gyártmányait,

a legfinomabb Casino-, Salon- és kávéházi kártyákat legkitünőbb minőségben és legolcsóbb árakon.

Igérvények

Magyar-sorsjegyekre

a f. é. december 15-én leendő huzásra.
Eőnyeremény 150.000 frt. o. é. (adómentes).
Kapható 3 frt. és 50 kr. bélyegért.

LUEFF M.

illatszerésznél

Budapest, váczi utca 28. szám.

Részvények!

a következő

Takarékpénztárak

nehány részvényeinek megvételével bizattam meg: u. m. Zala-Egerszeg, N. Kanizsa, (első és délzalai) Rohonc, Csabrendek, Kőszeg (első) Kis-Czell, Körmend, Szarvas, Orosháza, Zombor, Szabadka, T. Kanizsa, Cservenka, Pápa, Veszprém, Bonyhád, Szigetvár, Nyiregyháza, Nagy-Károly, S.-A.-Újhely, Kalocsa, Kecskemét, Gödöllő, Czegléd, Székesfehérvár, Nagyvárad, Temesvár.

Eladni szándékozók szíveskedjenek az árat (f. é. szelvényt beleértve) velem tudatni.

Egerszeghy Sándor
Budapest, V. fürdő-utca 4.

Valódi

FRANCZIA PEZSGŐK

(Champagne)

nagy raktára a legjelesebb fajokból u. m.:

Veuve Cliquot Ponsardin	L. Roederer Carte blanche	Heidsieck & Co Monopole	C. H. Mumm & Co Extra dry
Moët & Chandon Crémant rosé	Heidsieck & Co La grande Marque	Ayala & Co Carte blanche	Moët & Chandon Grand Crémant Imperial
P. Ruinart & Co Carte blanche	Aubertin & Co Carte blanche	De Villers Crémant rosé	Ch. Farre „Caprice“

Eredeti kosarakban, valamint üvegszámra is a legjutányosabb áron.
Minden pezsgőnket egyenesen hozatván, azok valódiságáért kezeskedünk.

Mindenféle külföldi borok, francia és hollandi likörök, és a legjelesebb honi asztali és csemege borok tiszta és hamisítatlan minőségben

LÁPOSSY F. és TÁRSA

borkereskedőknél.

Budapesten, Deák-utca 5. és egyetem-utca 2. szám.

DARVASY KÁROLY

nyereg- és szijgyártó mester,

BUDAPEST, koronaherczeg- (uri-) utca 11. sz.

A n. é. Uraságoknak üzletem becses figyelmébe ajánlom. Kaphatók vagy rendelhetőek nálam: **Lószerszámok** minden izlésnek megfelelő alakban és árban; továbbá **nyergek** és ahhoz tartozó részek: *istállószerek, sablák, jöminőségű vadásztáskák, ut.bőröndök, mindennemű ostorok, angol pénzerszények, sarkantyúk, keflék és egyéb tisztítószerek*; mind a legjutányosabb áráért szolgáltatnak. Elvállalok minden a fentemlített tárgyra vonatkozó javításokat, valamint különleges megrendeléseket levél vagy szóbelileg. Pontos és jó kiszolgálásért kezeskedem.

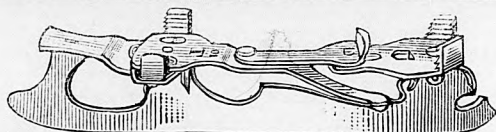
KLEIN D.

uri ruha divatterme

Budapest, váci-utca 1. szám

ajánlja különlegességeit, vadász-, úti- és lovaglő-öltönyökben.

Folyton dús választéku készletet tart, a legjelesebb angol és francia divatkemékből.

ENGL M. A. ÉS FIA

Budapest.

Józseftér 9. szám, és váci-utca.

Ajánlják **Lefauchaux** és **Lancaster**, valódi angol **Chokebore** és **Henry Martiny** szerkezetű vadász fegyvereiket, ugyszintén egy és kétesövű, minden újabb rendszerű **golyosfegyvereiket**; valamint töltény, ugyszintén legnagyobb választékban felszerelt **korcsolya** raktárukat a n. é. közönség szíves figyelmébe a

legjutányosabb áron.

A közeledő idényhez ajánljuk nagy választékban a legjobb minőségű

Halina-csizmákat

vadász-, utazó- és lovaglő-czélokra.

QUENTZER TESTVÉREK,

m. k. udvari kalapgyárosok,

Budapest, V. ker., nádor-utca 1. szám.

GRIMM GUSZTÁV

könyvkereskedésében

Budapest, IV. ker., Ferencziek-tere 9. sz. alatt,

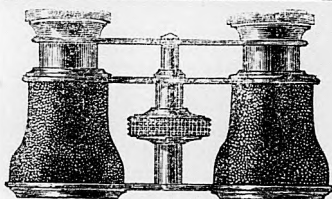
megjelentek:

A német nyelv levélszerinti oktatása öntanulásra. Utmutatás a német nyelv alapos és könnyű megtanulására. Toussaint-Langenscheidt tanmódja szerint, írta Roder Adolf. 40 levél diszes kartonban 6 ft.

A francia nyelv levélszerinti önkutatása Toussaint-Langenscheidt (Robertson) tanmódja szerint, írta Psenyeczky Nagy Sándor. Legújabb kiadás. Teljes 32 levélben. Ára diszes kartonban 10 ft.

Az angol nyelv levélszerinti önkutatása Toussaint-Langenscheidt (Robertson) tanmódja szerint, írta Psenyeczky Nagy Sándor. Legújabb kiadás. Teljes 32 levélben. Ára diszes kartonban 10 ft.

A francia és angol kiadások ára egyszerre véve 20 ft helyett csak 15 ft. a francia, angol és német kiadások együtt 26 ft helyett csak 20 ft.

Calderoni és Társa

látszerészek a váci-utczában
Budapest

ajánlják nagy választékban legújabb

Aluminium látszóiket,

melyek könnyűségük miatt már igen nagy kedveltségben részesülnek; nemkülönben

Színházi-látszóveket

más anyagokból, igen diszes kiállításokban 5 forinttól 60 forintig; továbbá lóverseny és vadászatra igen alkalmas

kettős tábori-látszóveket

kemény bőrtokokban és szíjjal ellátva.

Árjegyzékek: látszerész cikkek, ugymint kiötmött állatokra vonatkozólag, bérmentesen állnak rendelkezésre. Használt látszóveket becséreltetnek, javítások és vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

DIJKOSZORUZOTT

EGGER-féle

mell-pastillák.

Legkellemesebb, legbiztosabb gyógyszer köhögés, rekedtség, torokbajok és mindennemű elnyálkásodás ellen. Eredeti dobozban 25 kr., 50 kr. és 1 ft. — Naponta kétszeri elküldések maga a készítő által. — Azonkívül kapható **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerész urnál, király-utca 7. sz., valamint a birodalom minden gyógyszer-tárában.

2 drb. 50 kros doboznál kevesebb nem küldetik el.

EGGER A.

Budapest, Erzsébet-tér 9. szám.